

Na osnovu članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH" broj 32/02 i 102/09), članka 8. i članka 14. stavak (1) i stavak (3) tačke e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 39/09), članka 22. i članka 31. stavak (2) Zakona o Agenciji za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 43/09), te na osnovu članka 4. stavak (1) Odluke o raspoređivanju prihoda ostvarenih po osnovu pružanja usluga u zračnoj plovidbi (Rutne naknade) u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine za 2011. godinu, VM broj 153/11 od 14. juna 2011. godine ("Službeni glasnik BiH" broj 55/11), i zaključka sa sastanka Koordinacionog tijela održanog 22. prosinca 2010. godine, generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

**Pravilnik
o
načinu utvrđivanja i financiranja troškova pružanja usluga rutne zračne plovidbe
u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine**

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

**Članak 1.
(Predmet)**

Ovim Pravilnikom reguliraju se pitanja nadležnosti institucija u oblasti financiranja troškova koji nastaju prilikom pružanju usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine.

**Članak 2.
(Primjenjivost)**

- 1) Odredbe ovog Pravilnika obavezujuće su za Direkciju za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDC) i za Agenciju za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHANSA), kao i za entitetske direkcije: Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo/Federalna direkcija za civilnu avijaciju (FEDCAD) i Republičku direkciju za civilnu vazdušnu plovidbu (RSCAD) do prenosa funkcije prilazne i aerodromske kontrole zračnog prometa na BHANSA-u.
- 2) Kao država članica Evropske organizacije za sigurnost zračne plovidbe - EUROCONTROL, Bosna i Hercegovina prilikom reguliranja pitanja koja su predmet (iz članka 1.) ovog Pravilnika u potpunosti primjenjuje sljedeće dokumente EUROCONTROL-a :
 - a) Dokument broj 07.60.02 - Uvjeti primjene sustava rutnih naknada i uvjeti plaćanja;
 - b) Dokument broj 11.60.01 - Principi uspostave baze troškova kod upotrebe rutnih kapaciteta i obračuna jedinične cijene.
- 3) Bosna i Hercegovina je obavezna da u potpunosti primjenjuje i Pravilnik o određivanju zajedničke šeme naknada za navigacione usluge zračnog prometa ("Službeni glasnik BiH" broj 79/10)
- 4) Sva ostala pitanja iz ove oblasti, a koja nisu obuhvaćena ovim Pravilnikom, regulirana su dokumentima navedenim u stavku (2) i (3) ovog članka.

Članak 3. (Definicije)

Definicije koje su upotrijebljene u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) "en-route troškovi" - troškovi koji nastaju prilikom pružanja usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine;
- b) "BHDCA" - Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine;
- c) "BHANSA" – Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine;
- d) "EUROCONTROL" - Evropska organizacija za sigurnost zračne plovidbe;
- e) "CRCO" - Centralna kancelarija za rutne naknade EUROCONTROL-a;
- f) "baza en-route troškova" - plan en-route troškova za određeni vremenski period;
- g) "rutne naknade" - naknade koje se od korisnika naplaćuju za pružene usluge rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine;
- x) "ovlašteno lice BHANSA-e" - lice koje je BHANSA ovlastila za izradu i dostavu pojedinačnih baza en-route troškova BHANSA-e;
- i) "ovlašteno lice BHDCA" - lice koje je BHDCA ovlastila za izradu pojedinačne baze en-route troškova BHDCA, kao i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine;
- j) "Stručni kolegij BHDCA" - tijelo koje čine generalni direktor BHDCA i zamjenici generalnog direktora;
- k) "Koordinaciono tijelo" - tijelo koje čine generalni direktor BHDCA, zamjenici generalnog direktora, direktor BHANSA-e, zamjenici direktora BHANSA-e i direktori RSCAD i FEDCAD do prijenosa funkcije prilazne i aerodromske kontrole zračnog prometa na BHANSA-u;
- l) "jedinična cijena" - cijena pružanja jedne jedinice usluge rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine;
- m) "Prošireni komitet" - Prošireni komitet za rutne naknade EUROCONTROL-a;
- n) "en-route sredstva" - sredstva ostvarena po osnovu pružanja usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine.
- o) "izjava o en-route troškovima" - iskaz o stvarnim en-route troškovima za određeni vremenski period, a koji sadrži odgovarajuće elemente.

DIO DRUGI - PLANIRANJE EN-ROUTE TROŠKOVA

Članak 4. (Planiranje en-route troškova)

- (1) Planiranje en-route troškova u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine vrši se u tekućoj godini za narednu godinu, prema odgovarajućim odredbama i na način koji je propisao EUROCONTROL i Europska komisija.
- (2) Planiranje en-route troškova institucija navedenih u stavku (1) članka 2. ovog Pravilnika, za period jedne kalendarske godine, vrši se izradom pojedinačne baze en-route troškova.
- (3) Planiranje en-route troškova na razini Bosne i Hercegovine za period od jedne kalendarske godine vrši se izradom ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine za čiju izradu je zadužena BHDCA.

**Članak 5.
(Metodologija)**

- (1) Metodologija izrade, kako pojedinačnih tako i ukupne baze en-route troškova, zasniva se na odgovarajućim propisima navedenim u članku 2. stavak (2) i (3) ovog Pravilnika, kao i na primjeni općeprihvaćenih računovodstvenih standarda.
- (2) BHDCA je odgovorna EUROCONTROL-u za baze en-route troškova, pojedinačne i ukupnu, a sukladno propisima iz stavka (1) ovog članka.

**Članak 6.
(Ovlaštena lica)**

- (1) Izradu pojedinačne baze en-route troškova BHDCA, kao i sve poslove vezane za izradu ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine, vrši ovlašteno lice BHDCA.
- (2) Izradu i dostavu pojedinačne baze en-route troškova BHANSA-e vrši lice koje je BHANSA za to ovlastila.
- (3) BHANSA je dužna pismeno obavijestiti BHDCA o ovlaštenju za izradu i dostavu baze en-route troškova BHANSA-e, kao i o svim eventualnim promjenama ovlaštenja.

**Članak 7.
(Planiranje i rukovođenje procesom)**

- (1) Sukladno odredbama ovog Pravilnika, ovlašteno lice BHDCA planira i rukovodi procesom izrade pojedinačnih baza en route troškova BHDCA i BHANSA-e, kao i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine, te odgovara generalnom direktoru BHDCA za ispravnost baza i pravovremenost sprovođenja procesa izrade.
- (2) Sukladno sa stavkom (1) ovog članka, ovlašteno lice BHDCA je ovlašteno tražiti, a ovlašteno lice BHANSA-e dužno dostaviti, sve informacije neophodne za uspješno sprovođenje procesa izrade pojedinačnih i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine.
- (3) Obje institucije dužne su u cilju transparentnosti međusobno razmijenjivati informacije koje se tiču izrade baza troškova.

**Članak 8.
(Rokovi dostave)**

- (1) Prilikom izrade pojedinačne baze en-route troškova ovlašteno lice BHANSA-e dužno je pridržavati se sljedećih rokova:
- prijedlog preliminarne pojedinačne baze en-route troškova za narednu godinu dostavlja se ovlaštenom licu BHDCA najkasnije do 5. svibnja tekuće godine;
 - prijedlog finalne pojedinačne baze en-route troškova za narednu godinu dostavlja se ovlaštenom licu BHDCA najkasnije do 25. rujna tekuće godine.
- (2) Ukupnu bazu en-route troškova Bosne i Hercegovine za narednu godinu ovlašteno lice BHDCA dužno je dostaviti u CRCO najkasnije do 1. lipnja tekuće godine u slučaju preliminarne, te 1. studenog tekuće godine u slučaju finalne baze en-route troškova.
- (3) Ukoliko BHANSA smatra da nije u mogućnosti ispoštovati rokove iz stavka (1) ovog članka, dužna je o tome pismeno obavijestiti BHDCA najmanje sedam dana prije isteka roka, navodeći pri tom razloge kašnjenja.
- (4) Ovlašteno lice BHDCA procijenjuje opravdanost navedenih razloga, te uz suglasnost generalnog direktora BHDCA može eventualno produžiti rok dostave.

(5) U slučaju da BHANSA ne ispoštuje rokove iz stavka (1) ovog članka, te ne postupi sukladno sa stavkom (3) ovog članka, ovlašteno lice BHDCA ima pravo da na osnovu raspoloživih informacija samostalno procijeni en-route troškove BHANSA-e, te ih kao takve uvrsti u ukupnu bazu en-route troškova Bosne i Hercegovine.

Članak 9.

(Ispravnost i usklađenost baza en-route troškova sa propisima)

(1) Za formalnu i suštinsku ispravnost pojedinačnih i ukupne baze en-route troškova, kao i za njihovu usklađenost sa propisima iz članka 2 stavak (2) i (3) odgovorna su ovlaštena lica BHDCA i BHANSA, sukladno sa ovlaštenjima.

(2) Krajnju ocjenu usklađenosti baza en-route troškova iz stavka (1) ovog članka daje ovlašćeno lice BHDCA.

(3) Ukoliko ovlašteno lice BHDCA uoči neusklađenosti dostavljenih baza en-route troškova sa propisima iz stavka (1) ovog članka, zatražiće od BHANSA-e da u roku od sedam dana od dana pismenog obavještenja o neusklađenostima, izvrše neophodne korekcije u cilju usaglašavanja baza en-route troškova sa odgovarajućim propisima.

(4) U slučaju nepoštovanja roka iz stavka (3) ovog članka, te u slučaju da dostavljene korigovane baze en-route troškova ponovo ne odgovaraju propisima iz stavka (1) ovog članka, ovlašteno lice BHDCA ima pravo da dostavljene baze en-route troškova samostalno prilagodi propisima.

Članak 10.

(Odobravanje ukupne baze en-route troškova)

Prije dostave ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine CRCO-u, istu na svojoj sjednici razmatra i odobrava Stručni kolegij BHDCA, uz prethodno sprovedeno usaglašavanje na sastanku Koordinacionog tijela.

Članak 11.

(Konsultacije s korisnicima usluga rutne zračne plovidbe)

Na prijedlog ovlaštenog lica BHDCA, ili na prijedlog ovlaštenih predstavnika korisnika usluga rutne zračne plovidbe, a prije dostavljanja ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine CRCO-u, generalni direktor BHDCA će razmotriti i ukoliko je potrebno organizirati konsultacije sa korisnicima usluga rutne zračne plovidbe, odnosno njihovim ovlaštenim predstavnicima.

Članak 12.

(Valuta i preračunavanje jedinične cijene)

Osnovnu jediničnu cijenu naknade za zračni prostor Bosne i Hercegovine utvrđuje BHDCA na osnovu objedinjenog prijedloga baze troškova i planiranog broja jedinica servisa za zračni prostor Bosne i Hercegovine.

Članak 13.

(Objavljivanje u službenim glasnicima)

Shodno propisima EUROCONTROL-a, Bosna i Hercegovina je dužna objavljivati jedinične cijene, kao i stopu kamate na zakašnjela plaćanja u Službenom glasniku BiH.

Članak 14.
(Prilagođavanje baza en-route troškova)

- (1) Obzirom da se izrada baza en-route troškova zasniva na planskim indikatorima u smislu planiranja svih izvora financiranja, sve baze en-route troškova se, odmah po objavljivanju konačnih informacija o realno raspoloživim sredstvima u toj godini, dodatno prilagođavaju.
- (2) Prilagođavanje baza en-route troškova vrši se sukladno sa propisima iz članka 2. stavak (2) i (3) ovog Pravilnika.
- (3) Ovlašteno lice BHDCA će odmah po objavljivanju informacija iz stavka (1) ovog članka utvrditi potrebu za eventualnim prilagođavanjem baza en-route troškova, te provesti mјere u vezi sa novonastalom situacijom.
- (4) Ovlašteno lice BHDCA i BHANSA-e su dužni u okviru svoje nadležnosti (ovlaštenja) izvršiti prilagođavanje baza en-route troškova.
- (5) Ukoliko ovlašteno lice BHANSA-e u roku od 10 dana od dana prijema zahtjeva za prilagođavanjem ne dostavi prilagođenu bazu ne-route troškova ili dostavi bazu en-route troškova koja nije prilagođena sukladno sa informacijama iz stavka (1) ovog članka i odgovarajućim propisima, ovlašteno lice BHDCA ima pravo samostalno izvršiti prilagođavanje kako pojedinačnih, tako i ukupne baze en-route troškova Bosne i Hercegovine.

DIO TREĆI – DOZNAČAVANJE I TROŠENJE EN-ROUTE SREDSTAVA

Članak 15.
(Doznačavanje en-route sredstava)

- (1) Doznačavanje en-route sredstava njihovim korisnicima vrši se od strane CRCO-a, a na račun Centralne banke BiH za BHDCA i Komercijalne banke za BHANSA-u.
- (2) Doznačavanje en-route sredstava vrši se na osnovu pisane instrukcije generalnog direktora BHDCA dostavljene CRCO-u uz prethodno sprovedene konsultacije sa BHANSA-om.

Članak 16.
(Računovodstvo)

U cilju što transparentnijeg trošenja en-route sredstava, te jednostavnijeg utvrđivanja stvarnih en-route troškova, BHDCA i BHANSA će, nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika, uspostaviti i voditi računovodstvo troškova po unaprijed definisanim troškovnim centrima.

DIO ČETVRTI - PRAVDANJE UTROŠKA EN-ROUTE SREDSTAVA

Članak 17.
(Izjava o en-route troškovima)

- (1) U cilju osiguranja principa da se en-route sredstvima financiraju samo stvari en-route troškovi, BHANSA je dužna odmah po stvaranju uslova za to, utvrditi nivo stvarnih en-route troškova za prethodnu godinu, te sačiniti i BHDCA dostaviti izjavu o en-route troškovima u toj godini.
- (2) Pod uvjetima iz stavka (1) ovog članka podrazumijeva se okončanje izrade završnog računa prihoda i rashoda BHDCA i BHANSA za prethodnu godinu, kao i popisa stalnih sredstava zaključno sa 31. prosincem iste godine.

(3) Obrazac izjave o en-route troškovima koji sadrži odgovarajuće elemente, izrađuje i BHANSA-i dostavlja ovlašteno lice BHDCA, a isti je usklađen sa odgovarajućim propisima iz članka 2. stavak (2) i (3) ovog Pravilnika.

(4) Izradu izjave o en-route troškovima vrše ovlaštena lica BHDCA i BHANSA-e,

(5) Ovlašteno lice BHDCA utvrđuje ispravnost provedenih aktivnosti iz stavka (1) ovog članka i njihovu usklađenost sa odgovarajućim propisima, a u slučaju neispunjavanja pomenutih uvjeta, uz suglasnost generalnog direktora, BHDCA daje rok od deset dana za usklađivanje, koji počinje teći od momenta obavljanja BHANSA-e o uočenim neusklađenostima.

(6) U slučaju da BHANSA ne ispoštuje rok iz stavka (6) ovog članka, ili ne uskladi svoju izjavu o en-route troškovima na odgovarajući način, ovlašteno lice BHDCA ima pravo samostalno utvrditi razinu stvarnih en-route troškova BHANSA-e.

(7) Ukoliko dođe do situacije opisane u stavku (6) ovog članka, odgovorno lice BHANSA-e je dužno ovlaštenom lice BHDCA omogućiti pristup svim informacijama neophodnim za uspešno provođenje aktivnosti iz prethodnog stavka.

Članak 18.

(Financijski rezultat)

(1) Po okončanju izrade izjava o stvarnim en-route troškovima iz članka 17.ovog Pravilnika, ovlašteno lice BHDCA utvrđuje pojedinačne a potom i ukupan financijski rezultat Bosne i Hercegovine u smislu odredbi ovog Pravilnika, a isti se zasnivaju na odnosu utvrđene razine stvarnih en-route troškova u prethodnoj godini i ukupnog ostvarenog prihoda za isti period.

(2) Ostvareni financijski rezultat prenosi se u naredni obračunski period, i to na način da svaki od nositelja troškova samostalno snosi efekte svog financijskog rezultata.

Članak 19.

(Pravna zaštita)

(1) Ukoliko BHANSA smatra da je po bilo kojem osnovu oštećena djelovanjem ovlaštenog lica BHDCA, ima pravo podnijeti žalbu generalnom direktoru BHDCA najkasnije pet dana od momenta obavljanja o poduzetim aktivnostima ovlaštenog lica BHDCA.

(2) BHDCA je dužna odgovoriti BHANSA-i u roku od 5 dana od dana prijema žalbe.

(3) Ukoliko BHDCA ne odgovori u navedenom roku ili ukoliko se BHANSA i dalje smatra oštećenom, ima pravo žalbe Ministarstvu komunikacija i prometa BiH, u roku od 5 dana od isteka roka iz prethodnog stavka.

DIO PETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20

(Prijelazne odredbe)

(1) Baza en-route troškova BHANSA-e sadržavat će i baze en-rote troškova Federalne direkcije za civilno zrakoplovstvo-Federalne direkcije za civilnu avijaciju (FEDCAD) i Republičke direkcije za civilnu vazdušnu plovidbu (RSCAD) do prenosa funkcija prilazne i aerodomske kontrole zračnog prometa na BHANSA-u.

(2) Ovlašćuje se direktor BHANSA-e da do prenosa funkcije prilazne i aerodomske kontrole zračnog saobraćaja, kontinuirano po prilivu en-route sredstava od strane CRCO-a, vrši

doznačavanje sredstava FEDCAD-u i RSCAD-u, a sukladno sa prethodno utvrđenim en-route troškovima.

(3) Izjavu o stvarnim en-route troškovima, kao i prijedlog preliminarne i finalne baze troškova su FEDCAD i RSCAD dužni dostaviti BHANSA-i, i to izjavu o stvarnim en-route troškovima i prijedlog preliminarne baze en-route troškova do 25.travnja, a finalnu bazu en-route troškova do 20.rujna.

(4) Planiranje en-route troškova koji se odnose na dobavljače kojima je delegirano pravo vršenja usluga zračne plovidbe u dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine (CCL I SMATSA), vrši se na osnovu specifikacije troškova koju dostavlja dobavljač.

(5) Izjavu o stvarnim en-route troškovima, kao i prijedlog preliminarne i finalne baze troškova su BHDCA dužni dostaviti dobavljači usluga rutne zračne plovidbe pomenuti u stavku (4) ovog članka, a ista će se odnositi na en-route troškove u dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine do preuzimanja kontrole zračnog prometa od strane BHANSA-e.

(6) Dobavljač iz stavka (4) ovog članka dužan je pridržavati se rokova dostave iz članka 8. ovog Pravilnika.

(7) Na prijedlog ovlaštenog lica BHDCA, ili na osnovu drugih raspoloživih informacija, generalni direktor BHDCA razmotriće i ukoliko je potrebno organizirati sastanak sa dobavljačima usluga iz stavka (4) ovog članka, a u cilju pregovaranja i usaglašavanja razina njihovih planiranih troškova koji se odnose na zračni prostor Bosne i Hercegovine.

(8) Prilikom organiziranja sastanka iz stavka (7) ovog članka generalni direktor BHDCA može na istim zatražiti angažman i učešće ovlaštenih predstavnika korisnika usluga rutne zračne plovidbe.

Članak 21.

(Stupanje na snagu)

(1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o financiranju troškova pružanja usluga rutne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 90/06).

(2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH.

Broj:1-3-02-2-1461-1/11
Banja Luka, 20.10.2011. godine

Generalni direktor
Đorđe Ratkovica v.r.